

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Н А К А З

Київ

№ _____

Деякі питання безперервного
професійного розвитку лікарів

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я»,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

- 1) Порядок атестації лікарів, що додається;
- 2) Номенклатуру лікарських спеціальностей, що додається;
- 3) Зміни до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України з питань безперервного професійного розвитку лікарів, що додаються.

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19 грудня 1997 року № 359 «Про подальше удосконалення атестації лікарів, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14 січня 1998 року за № 14/2454.

3. Установити, що облік балів за проходження безперервного професійного розвитку рекомендований у 2019 році та обов'язковий з 01 січня 2020 року. Щорічна перевірка особистого освітнього портфолію із балами безперервного професійного розвитку розпочинається у 2021 році.

4. Для лікарів, строк чергової атестації яких настає у 2019 році, та які навчалися на передатестаційному циклі у 2018 або 2019 році, нараховується 50 балів безперервного професійного розвитку.

5. Лікарям, строк чергової атестації яких настає:

1) у 2019 році для атестації необхідно подати щонайменше 50 балів безперервного професійного розвитку, отриманих у 2018 або 2019 році;

2) у 2020 році для атестації необхідно подати щонайменше 50 балів безперервного професійного розвитку, отриманих у 2019 або 2020 році;

3) у 2021 році для атестації необхідно подати щонайменше 50 балів безперервного професійного розвитку, отриманих у 2020 році;

4) у 2022 році для атестації необхідно подати щонайменше 100 балів безперервного професійного розвитку, отриманих у 2020 та 2021 роках;

5) у 2023 році для атестації необхідно подати щонайменше 150 балів безперервного професійного розвитку, отриманих у 2020, 2021 та 2022 роках;

6. Передатестаційні цикли у 2019 році проводяться для лікарів, що атестуються у 2019 році.

7. Директорату науки, освіти, інновацій та кадрів (Ковальчук О.І.) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

8. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Лінчевського О.В.

9. Наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування

В.о. Міністра

У. СУПРУН

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
_____ № _____

ПОРЯДОК проведення атестації лікарів

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм проведення атестації лікарів, яка проводиться з метою перевірки їхнього безперервного професійного розвитку. Атестація лікарів спрямована на удосконалення діяльності закладів охорони здоров'я усіх форм власності для подальшого поліпшення надання медичної допомоги населенню.

2. Основними завданнями атестації лікарів є оцінка виконання лікарями вимог щодо здобуття післядипломної освіти в інтернатурі та лікарській резидентурі, підвищення їх кваліфікації та проходження безперервного професійного розвитку відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я».

3. У цьому порядку терміни вживаються у значеннях, наведених у постанові Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я».

4. Види атестації лікарів:

1) атестація на визначення знань і практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання "лікар-спеціаліст";

2) атестація на присвоєння кваліфікаційної категорії;

3) атестація на підтвердження кваліфікаційної категорії.

4. Атестація на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання "лікар-спеціаліст" проводиться в комісіях, що створюються при закладах вищої та освіти, що здійснюють підготовку фахівців у галузі знань 22 "Охорона здоров'я" (далі – заклади вищої медичної освіти), та закладах післядипломної освіти.

5. Атестація на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій проводиться комісіями, що створюються при Міністерстві охорони здоров'я України (Центральна атестаційна комісія), Міністерстві охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділах з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (далі - атестаційні комісії).

6. Атестаційні комісії проводять атестацію лікарів закладів охорони здоров'я та фізичних осіб - підприємців, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, ліцензії на діяльність банків пуповинної крові інших тканин і клітин людини відповідно до переліку, затвердженого Міністерством охорони здоров'я України, лікарів, які працюють за наймом у суб'єктів господарювання, що зареєстровані в установленому порядку як юридичні особи або фізичні особи - підприємці, лікарів медико-профілактичного профілю та лікарів установ соціального захисту населення на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Лікарі, які працюють у закладах охорони здоров'я, що входять до сфери управління міністерств та відомств, при яких створено відповідні відомчі атестаційні комісії, проходять атестацію у таких відомчих атестаційних комісіях у разі їх створення або в атестаційних комісіях Міністерства охорони здоров'я України відповідно до вимог цього Порядку.

7. Центральна атестаційна комісія:

1) проводить атестацію керівників, їх заступників, штатних головних спеціалістів та експертів Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, керівників, їх заступників закладів та установ медико-профілактичного профілю, керівників, їх заступників, спеціалістів закладів охорони здоров'я, що входять до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України, керівників, їх заступників центрів (бюро) медико-соціальної експертизи, лікарів медико-соціальних експертних комісій та лікарів підприємств, установ, організацій усіх форм власності.

У Центральній атестаційній комісії атестуються відповідно до профілю клінічної та медико-профілактичної роботи наукові та науково-педагогічні працівники закладів вищої медичної освіти, закладів післядипломної освіти, науково-дослідних медичних установ, які в установленому законодавством порядку допущені до лікарської діяльності, згідно з цим Порядком;

2) вирішує питання легалізації посвідчень про наявність кваліфікаційних категорій, виданих за межами України;

3) здійснює методичне керівництво роботою атестаційних комісій в Україні.

8. До складу атестаційної комісії входять: працівники Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій, а також представники професійних асоціацій, організацій роботодавців та профспілок, керівники закладів охорони здоров'я, науково-педагогічні працівники закладів вищої медичної освіти, науково-дослідних інститутів тощо (за їх згодою).

Члени атестаційної комісії входять до її складу на добровільних засадах.

У проведенні атестації повинні брати участь не менше 2/3 кількості членів комісії. Рішення ухвалюється більшістю голосів присутніх на засіданні членів комісії. При рівному розподілі голосів голос голови комісії є вирішальним.

9. Засідання атестаційних комісій проводяться не рідше одного разу на квартал згідно із щорічним графіком, який затверджується перед початком нового календарного року керівником закладу вищої медичної освіти або Міністерством охорони здоров'я, Міністерством охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій (далі - орган охорони здоров'я), при яких створені комісії.

Атестаційна комісія веде протоколи своїх засідань. Протоколи та документи лікарів, які атестуються, підлягають зберіганню в установленому законодавством порядку.

10. Атестація на присвоєння кваліфікаційних категорій проводиться за бажанням лікаря. Лікарі, які протягом року після закінчення 5-річного строку з дати попередньої атестації не виявили бажання і не подали документи на чергову атестацію, та лікарі, яким за рішенням атестаційної комісії відмовлено у присвоєнні кваліфікаційної категорії, підлягають атестації на визначення знань та практичних навиків з підтвердженням звання "лікар-спеціаліст" після проходження стажування.

Особи, яким присвоєна кваліфікаційна категорія, проходять атестацію на її підтвердження або присвоєння наступної кваліфікаційної категорії через п'ять років. За бажанням лікаря і за умови наявності стажу роботи за спеціальністю та виконання вимог до безперервного професійного розвитку, атестація на присвоєння кваліфікаційної категорії може бути проведена через рік з дати атестації на визначення знань та практичних навиків з підтвердженням звання

“лікар-спеціаліст” і через 3 роки з дати атестації на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання “лікар-спеціаліст”.

II. Атестація на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання "лікар-спеціаліст"

1. Атестації на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання "лікар-спеціаліст" з конкретної лікарської спеціальності підлягають особи, які закінчують навчання в інтернатурі, а також особи, які у порядку, передбаченому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25 грудня 1992 року № 195 "Про затвердження Переліку вищих і середніх спеціальних навчальних закладів, підготовка і отримання звання в яких дають право займатися медичною і фармацевтичною діяльністю", допущені до лікарської діяльності та пройшли курси спеціалізації або стажування.

Атестація з присвоєнням (підтвердженням) звання "лікар-спеціаліст" певної лікарської спеціальності має передувати зайняттю особою лікарської посади в закладах охорони здоров'я, що відповідає певній спеціальності, або здійсненню медичної практики за певною спеціальністю.

Особи, які не працювали більше трьох років за конкретною лікарською спеціальністю і бажають підтвердити звання лікаря-спеціаліста, та особи, які своєчасно не пройшли атестацію на кваліфікаційну категорію або яким відмовлено в атестації чи присвоєнні кваліфікаційної категорії, не можуть займатися лікарською діяльністю за цією спеціальністю без попереднього проходження стажування відповідно до вимог Положення про порядок направлення на стажування лікарів, які не працювали за спеціальністю більше трьох років, і про порядок їх наступного допуску до лікарської діяльності, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 1993 року № 48, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 01 квітня 1993 року за № 19. З моменту відновлення медичної практики за певною спеціальністю такі особи здійснюють безперервний професійний розвиток.

Лікарі, в яких під час відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку або за дитиною, яка потребує домашнього догляду (тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення дитиною шестирічного віку), завершився термін дії сертифіката лікаря-спеціаліста, проходять атестацію на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання "лікар-спеціаліст" протягом року з дати виходу з такої відпустки.

2. Склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання "лікар-спеціаліст", затверджується керівником закладу вищої медичної освіти, де проводиться підготовка або перепідготовка лікарів.

Головами державних атестаційних комісій наказом Міністерства охорони здоров'я України призначаються висококваліфіковані досвідчені спеціалісти.

До складу атестаційної комісії на правах членів входять: проректор з навчальної та лікувальної роботи закладу вищої медичної освіти (закладу післядипломної освіти), декан відповідного факультету або його заступник, завідувачі кафедр, професори та доценти профільних кафедр, спеціалісти органів (закладів) охорони здоров'я, професори та доценти інших закладів вищої освіти, що здійснює підготовку фахівців у галузі знань "Охорона здоров'я", працівники науково-дослідних інститутів, організацій роботодавців та профспілок (за їх згодою).

3. Для атестації на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням (підтвердженням) звання "лікар-спеціаліст" до комісії не пізніше ніж за тиждень до початку її засідання подаються такі документи:

- 1) письмова заява;
- 2) копії диплома про освіту та інших документів, що в установленому законодавством порядку дають право на зайняття конкретної лікарської посади;
- 3) атестаційний листок за формою, наведеною у додатку 1 до цього Порядку.

Для атестації на підтвердження звання "лікар-спеціаліст" крім зазначених документів необхідно подати особисте освітнє портфоліо з результатами проходження безперервного професійного розвитку за формою, наведеною у додатку 3 та пред'явити оригінали документів, що підтверджують обліковані бали безперервного професійного розвитку або посвідчення про проходження курсів стажування.

4. Атестацію на визначення знань та практичних навиків проводять за Переліком лікарських посад у закладах охорони здоров'я, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 жовтня 2002 року № 385, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12 листопада 2002 року за № 892/7181 (далі - Перелік лікарських посад).

Лікарем-спеціалістом за однією зі спеціальностей, що передбачена Переліком лікарських посад, може бути лікар, який закінчив інтернатуру, клінічну ординатуру або аспірантуру за цією спеціальністю і має сертифікат лікаря-спеціаліста, а також особа, яка в установленому законодавством порядку допущена до медичної практики, пройшла курси спеціалізації або стажування та має необхідну за програмою теоретичну і практичну підготовку за своєю спеціальністю, володіє сучасними методами профілактики, діагностики та лікування хворих.

5. За результатами атестації з присвоєнням (підтвердженням) звання "лікар-спеціаліст" комісія приймає такі рішення: присвоїти або відмовити у присвоєнні, підтвердити або відмовити у підтвердженні звання "лікар-спеціаліст" з конкретної лікарської спеціальності.

Підставою відмови у присвоєнні звання "лікар-спеціаліст" є низький рівень необхідної за програмою теоретичної та практичної підготовки за своєю спеціальністю; низький рівень володіння сучасними методами профілактики, діагностики і лікування хворих в області надання медичної допомоги, що може призвести до погіршення стану пацієнта або його смерті.

Підставою відмови у підтвердженні звання "лікар-спеціаліст" є недостатня кількість балів безперервного професійного розвитку, що нараховуються відповідно до розділу V цього Порядку, низький рівень необхідної теоретичної та практичної підготовки за своєю спеціальністю, виявлений під час проходження стажування.

При рівній кількості голосів вирішальним є голос голови атестаційної комісії.

Рішення атестаційної комісії доводиться до відома атестованого лікаря після закінчення засідання комісії.

6. Протокол з рішенням атестаційної комісії про присвоєння (підтвердження) звання "лікар-спеціаліст" з конкретної лікарської спеціальності затверджується у десятиденний строк наказом по закладу вищої медичної освіти, при якому створена комісія. Рішення комісії оголошується у день проведення атестації.

7. Особі, якій за результатами атестації присвоєно (підтверджено) звання "лікар-спеціаліст" з конкретної лікарської спеціальності, закладом вищої медичної освіти видається сертифікат лікаря-спеціаліста за формою, наведеною у додатку 2 до цього Порядку, а особі, якій відмовлено, витяг з протоколу засідання комісії, завірений закладом вищої освіти, що здійснює підготовку фахівців у галузі знань "Охорона здоров'я", не пізніше трьох робочих днів з дати затвердження протоколу засідання комісії.

8. Рішення атестаційної комісії, згідно з яким особі відмовлено у присвоєнні (підтвердженні) звання "лікар-спеціаліст" з конкретної лікарської спеціальності, може бути оскаржено в установленому законодавством порядку.

9. Особа, якій за результатами атестації відмовлено у присвоєнні (підтвердженні) звання "лікар-спеціаліст" з конкретної лікарської спеціальності, може бути прийнята на роботу на посаду, яку може обіймати молодший спеціаліст з медичною освітою відповідно до наказу Міністерства охорони

здоров'я України від 25 грудня 1992 року № 195 "Про затвердження Переліку вищих і середніх спеціальних навчальних закладів, підготовка і отримання звання в яких дають право займатися медичною і фармацевтичною діяльністю".

III. Атестація на присвоєння кваліфікаційної категорії

1. До атестації на присвоєння кваліфікаційних категорій допускаються лікарі-спеціалісти за лікарськими спеціальностями, передбаченими Переліком лікарських посад, які працюють за сертифікатом лікаря-спеціаліста або посвідченням про кваліфікаційну категорію та мають необхідну кількість балів безперервного професійного розвитку, що нараховуються відповідно до розділу V цього Порядку.

2. Лікарі, які бажають пройти атестацію на присвоєння кваліфікаційної категорії, подають необхідні документи до атестаційної комісії за два місяці до початку її роботи або за два місяці до закінчення терміну дії посвідчення.

До атестаційної комісії подаються:

- 1) письмова заява;
- 2) атестаційний листок за формою, наведеною у Додатку 1 до цього Порядку;
- 3) копії документів: диплома, трудової книжки, сертифіката лікаря-спеціаліста або посвідчення про наявність кваліфікаційної категорії (за наявності).
- 4) особисте освітнє портфоліо з результатами проходження безперервного професійного розвитку, за формою, наведеною у Додатку 3 до цього Порядку та копіями документів, що підтверджують обліковані бали безперервного професійного розвитку.

На засідання атестаційної комісії лікар пред'являє оригінали документів, що підтверджують нарахування балів безперервного професійного розвитку, особисто.

3. Атестаційна комісія виносить своє рішення про присвоєння лікарю-спеціалісту кваліфікаційної категорії на підставі документів, поданих відповідно до пункту 2 цього розділу.

4. Кваліфікація лікарів-спеціалістів визначається атестаційною комісією за трьома кваліфікаційними категоріями:

друга кваліфікаційна категорія присвоюється лікарям-спеціалістам зі стажем роботи за певною спеціальністю понад п'ять років, які мають необхідну кількість балів безперервного професійного розвитку, що нараховуються відповідно до розділу V цього Порядку.

Лікарям, які працюють на посадах лікарів загальної практики - сімейних лікарів, лікарів-терапевтів дільничних та лікарів-педіатрів дільничних у сільських лікарських амбулаторіях, дільничних лікарнях та амбулаторіях загальної практики - сімейної медицини, лікарів з медицини невідкладних станів системи екстреної медичної допомоги, на посадах лікарів-епідеміологів, лікарів-паразитологів, лікарів з гігієни праці, лікарів з гігієни дітей та підлітків, лікарів з гігієни харчування та лікарів з комунальної гігієни закладів охорони здоров'я, що розташовані у сільських районах, друга кваліфікаційна категорія може бути присвоєна за наявності стажу роботи понад три роки та необхідної кількості балів безперервного професійного розвитку;

перша кваліфікаційна категорія присвоюється лікарям-спеціалістам зі стажем роботи за певною спеціальністю понад сім років, які мають необхідну кількість балів безперервного професійного розвитку, що нараховуються відповідно до розділу V цього Порядку.

Лікарям, які працюють на посадах лікарів загальної практики - сімейних лікарів, лікарів-терапевтів дільничних та лікарів-педіатрів дільничних у сільських лікарських амбулаторіях, дільничних лікарнях та амбулаторіях загальної практики - сімейної медицини, лікарів з медицини невідкладних станів системи екстреної медичної допомоги, на посадах лікарів-епідеміологів, лікарів-паразитологів, лікарів з гігієни праці, лікарів з гігієни дітей та підлітків, лікарів з гігієни харчування та лікарів з комунальної гігієни закладів охорони здоров'я, що розташовані у сільських районах, перша кваліфікаційна категорія може бути присвоєна за наявності стажу роботи понад п'ять років та необхідної кількості балів безперервного професійного розвитку;

вища кваліфікаційна категорія присвоюється лікарям-спеціалістам, які мають стаж роботи за певною спеціальністю понад десять років та необхідну кількість балів безперервного професійного розвитку, що нараховуються відповідно до розділу V цього Порядку.

Лікарям, які працюють на посадах лікарів загальної практики - сімейних лікарів, лікарів-терапевтів дільничних та лікарів-педіатрів дільничних у сільських лікарських амбулаторіях, дільничних лікарнях та амбулаторіях загальної практики - сімейної медицини, лікарів з медицини невідкладних станів системи екстреної медичної допомоги, на посадах лікарів-епідеміологів, лікарів-паразитологів, лікарів з гігієни праці, лікарів з гігієни дітей та підлітків, лікарів з гігієни харчування та лікарів з комунальної гігієни закладів охорони здоров'я, що розташовані у сільських районах, вища кваліфікаційна категорія може бути присвоєна за наявності стажу роботи понад сім років та необхідної кількості балів безперервного професійного розвитку.

5. Присвоєння кваліфікаційних категорій рекомендовано здійснювати у такій послідовності: друга, перша, вища. Якщо лікар має відповідний стаж роботи і демонструє в особистому освітньому портфоліо різноманітні види діяльності та значно (втричі і більше разів) перевищує мінімальні вимоги до кількості балів безперервного професійного розвитку за рік, атестаційна комісія може прийняти рішення про присвоєння більш високої категорії.

6. До стажу роботи за спеціальністю для атестації на кваліфікаційну категорію зараховуються періоди роботи, навчання в інтернатурі, клінічній ординатурі, докторантурі, лікарській резидентурі й аспірантурі за цією спеціальністю.

Робота в органах охорони здоров'я, служба у Збройних Силах України та інших військових формуваннях зараховуються до стажу роботи за будь-якою спеціальністю.

Підприємницька діяльність за однією з лікарських спеціальностей, що підтверджується відповідними документами, зараховується до стажу роботи за цією спеціальністю.

7. Лікарям, що атестуються за спеціальністю "Організація і управління охороною здоров'я", до стажу роботи зараховуються періоди навчання в клінічній ординатурі, докторантурі, лікарській резидентурі й аспірантурі за будь-якою спеціальністю.

Лікарям, призначеним на посади керівників, їх заступників Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, закладів, установ та підприємств охорони здоров'я, кваліфікаційна категорія за спеціальністю "Організація і управління охороною здоров'я" може бути присвоєна після трьох років роботи на цих посадах з урахуванням стажу роботи та кваліфікаційної категорії з лікарської спеціальності, з якої спеціаліст мав відповідну підготовку та наявності необхідної кількості балів безперервного професійного розвитку.

8. Лікарям за спеціальністю "Медицина невідкладних станів" до стажу роботи для проходження атестації з цієї спеціальності зараховується період роботи лікарем з медицини невідкладних станів системи екстреної медичної допомоги, лікарем-терапевтом, лікарем-педіатром, лікарем-хірургом, лікарем-акушером-гінекологом, лікарем-кардіологом, лікарем-невропатологом та лікарем-анестезіологом з урахуванням наявної кваліфікаційної категорії із зазначених спеціальностей.

Лікарям, які працюють на посадах дитячих спеціалістів, зараховується стаж роботи за цими спеціальностями у лікувально-профілактичних закладах для дорослих і дітей.

Лікарям, які працюють на посадах дорослих спеціалістів, зараховується стаж роботи за цими спеціальностями у лікувально-профілактичних закладах для дітей і дорослих.

Лікарям для атестації за спеціальностями "Психіатрія", "Наркологія", "Психотерапія", "Судово-психіатрична експертиза" до стажу роботи зараховуються періоди роботи на посадах лікаря-психіатра, лікаря-нарколога, лікаря-психотерапевта та лікаря судово-психіатричного експерта, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

Лікарям за спеціальністю "Трансфузіологія" до стажу роботи для проходження атестації з цієї спеціальності зараховуються періоди роботи лікарем-хірургом станції (відділення) переливання крові, лікарем-гематологом, лікарем-гематологом дитячим та лікарем-анестезіологом, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи для атестації за спеціальностями "Гастроентерологія", "Дієтологія", "Кардіологія", "Ревматологія", "Нефрологія", "Пульмонологія", "Геріатрія", "Алергологія", "Гематологія", "Ендокринологія" зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-терапевта, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи за спеціальностями "Неонатологія", "Підліткова терапія", "Дитяча гастроентерологія", "Дитяча кардіоревматологія", "Дитяча пульмонологія", "Дитяча алергологія", "Дитяча гематологія", "Дитяча ендокринологія", "Дитяча неврологія", "Дитяча психіатрія", "Дитяча офтальмологія", "Дитяча онкологія" і "Дитяча нефрологія" зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-педіатра, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи за спеціальностями "Дитяча ортопедія і травматологія", "Дитяча урологія" зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-хірурга дитячого, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи для атестації за спеціальностями "Судово-медична гістологія", "Судово-медична імунологія", "Судово-медична криміналістика", "Судово-медична цитологія", "Судово-медична токсикологія" зараховуються періоди роботи на посаді лікаря судово-медичного експерта, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи для атестації за спеціальностями "Рентгенологія", "Ультразвукова діагностика", "Радіонуклідна діагностика", "Променева терапія" зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-радіолога, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи для атестації за спеціальністю "Загальна практика сімейна медицина" зараховуються періоди роботи на посадах лікаря-педіатра, лікаря-терапевта, лікаря-терапевта підліткового, лікаря-терапевта дільничного, лікаря-педіатра дільничного, лікаря-терапевта цехової лікарської дільниці, лікаря з суднової медицини, лікаря з медицини невідкладних станів, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи для атестації за спеціальностями "Терапевтична стоматологія", "Хірургічна стоматологія", "Ортопедична стоматологія", "Ортодонтія", "Дитяча стоматологія" зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-стоматолога, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

Лікарям, призначеним на посади лікарів загальної практики - сімейних лікарів, кваліфікаційна категорія за спеціальністю "Загальна практика сімейна медицина" може бути присвоєна після трьох років роботи на цій посаді з урахуванням стажу роботи та кваліфікаційної категорії за лікарськими спеціальностями: "Терапія", "Підліткова терапія", "Педіатрія", "Медицина невідкладних станів" та "Суднова медицина", за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи для атестації за спеціальностями "Судинна хірургія", "Торакальна хірургія", "Хірургія серця і магістральних судин", "Проктологія", "Ендоскопія", "Комбустіологія", "Онкохірургія", "Ортопедія і травматологія", "Трансплантологія" зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-хірурга, лікаря-хірурга дитячого, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи для проходження атестації за спеціальностями "Дезінфекційна справа", "Паразитологія", "Бактеріологія", "Вірусологія", "Лабораторна імунологія" зараховуються періоди роботи на посаді лікаря-епідеміолога, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи для проходження атестації за спеціальностями "Гігієна праці", "Гігієна харчування", "Гігієна дітей і підлітків", "Комунальна гігієна", "Радіаційна гігієна" зараховуються періоди роботи на посаді лікаря із загальної гігієни, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

До стажу роботи для атестації за спеціальністю «Фізична та реабілітаційна медицина» зараховуються періоди роботи на посадах лікаря з лікувальної фізкультури, лікаря з лікувальної фізкультури і спортивної медицини, лікаря-фізіотерапевта, за умови відпрацювання за спеціальністю, з якої лікар атестується, не менше трьох років.

Лікарям, призначеним на посади лікарів фізичної та реабілітаційної медицини, кваліфікаційна категорія може бути присвоєна після трьох років роботи на цій посаді з урахуванням стажу роботи та кваліфікаційної категорії за лікарськими спеціальностями: «Лікувальна фізкультура», «Лікувальна фізкультура і спортивна медицина» та «Фізіотерапія».

9. Атестація лікарів проводиться за спеціальностями як за основним місцем роботи, так і за сумісництвом.

10. Лікарі, які працюють у Міністерстві охорони здоров'я України, Міністерстві охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділах з питань охорони здоров'я обласних (міських) державних адміністрацій, в об'єднаннях профспілок виконавчих апаратів та їх організаціях, у Товаристві Червоного Хреста, атестуються за спеціальністю "Організація і управління охороною здоров'я", а також за іншими спеціальностями, якщо вони працюють за сумісництвом у закладах охорони здоров'я.

11. Склад атестаційної комісії, яка формується із підкомісій, затверджується наказом органу охорони здоров'я, при якому вона створюється.

Оновлення складу не менше 1/3 атестаційних комісій здійснюється щороку.

До складу підкомісій атестаційної комісії входять: працівники Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, представники соціальних партнерів, організацій роботодавців та профспілок, науково-педагогічні працівники закладів вищої медичної освіти, що здійснюють підготовку фахівців у галузі знань "Охорона здоров'я", науково-дослідних інститутів тощо (за їх згодою).

12. За результатами атестації на присвоєння кваліфікаційної категорії комісія приймає такі рішення: присвоїти кваліфікаційну категорію або відмовити у присвоєнні кваліфікаційної категорії з конкретної лікарської спеціальності.

Підставою відмови у присвоєнні кваліфікаційної категорії є недостатня кількість балів безперервного професійного розвитку, що нараховуються відповідно до розділу V цього Порядку. У цьому випадку комісія має право перенести розгляд пакету атестаційних документів лікаря на наступне засідання, а лікар — добрати необхідну кількість балів (за умови, що з моменту закінчення терміну дії його посвідчення про кваліфікаційну категорію минуло не більше року).

13. Протокол з рішенням комісії про присвоєння кваліфікаційної категорії затверджується наказом органу охорони здоров'я, при якому створена комісія, в двотижневий строк з дня атестації.

14. Лікарям, яким присвоєно (змінено) кваліфікаційну категорію, органом охорони здоров'я, при якому створена атестаційна комісія, видається посвідчення за формою, наведеною у додатку 4 до цього Порядку; лікарям, яким підтверджено попередню кваліфікаційну категорію, ставиться відповідна відмітка у раніше виданому посвідченні або видається нове посвідчення, якщо відсутнє місце для відміток у попередньому посвідченні, у місячний строк з дня атестації.

Особам, яким відмовлено у присвоєнні другої кваліфікаційної категорії, видається витяг з протоколу засідання комісії, завірений органом охорони здоров'я, у двотижневий строк з дня атестації.

15. Рішення атестаційної комісії, згідно з яким особі відмовлено у присвоєнні кваліфікаційної категорії, може бути оскаржено в установленому законодавством порядку.

16. Лікарі, в яких під час перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку або дитиною, яка потребує домашнього догляду (тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення дитиною шестирічного віку) закінчився термін дії посвідчення про кваліфікаційну категорію, проходять атестацію на присвоєння кваліфікаційної категорії протягом одного року з дати виходу з такої відпустки.

17. За виробничої потреби або з інших об'єктивних причин (стан здоров'я лікаря, переведення на посади лікарів загальної практики - сімейних лікарів та лікарів з медицини невідкладних станів, у зв'язку з проведенням реформування системи охорони здоров'я первинної медичної допомоги та екстреної медичної допомоги тощо, надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру, військові дії тощо) строк атестації лікарів на присвоєння кваліфікаційної категорії може бути перенесено наказом по органу охорони здоров'я, при якому створена атестаційна комісія, де має атестуватися лікар, на строк не більше

одного року за поданням керівника підприємства, установи, організації або особистим зверненням лікаря, що є фізичною особою – підприємцем.

IV. Атестація на підтвердження кваліфікаційної категорії

1. Атестації на підтвердження кваліфікаційної категорії підлягають (за бажанням) особи, яким присвоєно кваліфікаційні категорії, у строк до п'яти років з дня попередньої атестації.

2. Лікарі, які бажають пройти атестацію на підтвердження кваліфікаційної категорії, подають необхідні документи до атестаційної комісії не пізніш як за два місяці до початку її роботи.

До атестаційної комісії подаються:

- 1) письмова заява;
- 2) атестаційний листок за формою, наведеною у додатку 1 до цього Порядку;
- 3) копії документів: диплома, трудової книжки, сертифіката лікаря-спеціаліста або посвідчення про наявність кваліфікаційної категорії (за наявності).
- 4) особисте освітнє портфоліо з результатами проходження безперервного професійного розвитку, за формою, наведеною у додатку 3 до цього Порядку та копіями документів, що підтверджують обліковані бали безперервного професійного розвитку.

На засідання атестаційної комісії лікар пред'являє оригінали документів, що підтверджують нарахування балів безперервного професійного розвитку.

3. Атестаційна комісія виносить своє рішення про підтвердження кваліфікаційної категорії на підставі документів, поданих відповідно до пункту 2 цього розділу.

4. За результатами розгляду поданих документів атестаційна комісія приймає рішення щодо підтвердження кваліфікаційної категорії з конкретної лікарської спеціальності або відмови у підтвердженні кваліфікаційної категорії у разі відсутності необхідної кількості балів безперервного професійного розвитку. Комісія має право перенести розгляд пакету атестаційних документів лікаря на наступне засідання, а лікар — добрати необхідну кількість балів (за умови, що з моменту закінчення терміну дії його посвідчення про кваліфікаційну категорію минуло не більше року).

5. При підтвердженні лікарем кваліфікаційної категорії в посвідченні проставляється відповідна відмітка або видається нове посвідчення, якщо у попередньому не залишилось місця для відміток, у місячний строк з дня атестації.

6. Лікарі, в яких під час перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку або дитиною, яка потребує домашнього догляду (тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення дитиною шестирічного віку) закінчився термін дії посвідчення про кваліфікаційну категорію, проходять атестацію на підтвердження кваліфікаційної категорії протягом одного року з дати виходу з такої відпустки.

7. За виробничої потреби або з інших об'єктивних причин (стан здоров'я лікаря, переведення на посади лікарів загальної практики - сімейних лікарів та лікарів з медицини невідкладних станів, у зв'язку з проведенням реформування системи охорони здоров'я первинної медичної допомоги та екстреної медичної допомоги тощо, надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру, військові дії тощо) строк атестації лікарів на підтвердження кваліфікаційної категорії може бути перенесено наказом по органу охорони здоров'я, при якому створена атестаційна комісія, де має атестуватися лікар, на строк не більше одного року за поданням керівника підприємства, установи, організації або особистим зверненням лікаря, що є фізичною особою – підприємцем.

V. Порядок нарахування балів безперервного

професійного розвитку та проведення їх щорічної перевірки

1. За проходження безперервного професійного розвитку лікарю щорічно нараховуються бали, наведені у додатку 5 цього Порядку, які обліковуються та підтверджуються за результатами щорічної перевірки.

2. Особисте освітнє портфоліо з результатами проходження безперервного професійного розвитку створюється та ведеться працівником за формою, наведеною у додатку 3 до цього Порядку. Облік балів ведеться працівником та роботодавцем за місцем роботи у період, за який обліковуються бали.

Лікарі, які зареєстровані як фізичні особи-підприємці та здійснюють медичну практику на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики за відповідною лікарською спеціальністю, здійснюють облік балів самостійно.

Лікарі - громадяни України, які проживають на тимчасово окупованих територіях, мають право вести облік балів в індивідуальному освітньому портфоліо без підпису головного лікаря лікувальної установи на тимчасово окупованій території (для атестації на визначення знань та практичних навиків з підтвердженням звання "лікар-спеціаліст").

3. Мінімальна кількість балів, яка має бути підтверджена за річний період, складає 50 балів. У особистому освітньому портфоліо може обліковуватись необмежена кількість балів.

4. Якщо у відповідний річний період лікар не обліковував бали або обліковував менше 50 балів внаслідок виникнення об'єктивних поважних причин (стан здоров'я лікаря, надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру, військові дії, народження дитини тощо), підтверджених документально у встановленому законодавством порядку, йому можуть бути враховані бали за інші роки періоду між атестаціями, якщо у такі роки було набрано більше мінімальної кількості балів.

Таке зарахування балів здійснюється за рішенням атестаційної комісії, про що зазначається у атестаційному листку.

5. Облік балів здійснюється по кожному виду діяльності за критеріями нарахування балів безперервного професійного розвитку, наведеними у додатку 3 до цього Порядку, за наявності документів, що підтверджують участь у формі, визначеній організаторами заходу.

6. Особисте освітнє портфоліо за відповідний річний період подається лікарем для щорічної перевірки до відповідної атестаційної комісії.

Всі лікарі, які здійснюють професійну діяльність, зобов'язані щороку подавати на перевірку своє освітнє портфоліо та підтверджувати щонайменше 50 балів. Лікар може декларувати необмежену кількість балів, але під час атестації враховується наявність мінімальної кількості балів.

Особисте освітнє портфоліо разом із копіями документів, що підтверджують участь у заходах безперервного професійного розвитку, (наприклад, копії сертифікатів) надсилається поштою до 1 березня кожного року на адресу органу при якому утворено відповідну атестаційну комісію.

Особу, яка подала недостовірні дані про результати проходження безперервного професійного розвитку або у випадку якої встановлено недостатність мінімальної річної кількості балів безперервного професійного розвитку, а також її роботодавця повідомляють листом (електронним листом).

Особі, яка подала недостовірні дані про результати проходження безперервного професійного розвитку, атестаційна комісія відмовляє в атестації.

VI. Вимоги до заходів та критерії для віднесення їх до заходів інформальної освіти

1. Вимоги до заходів інформальної освіти:

1) Захід спрямований на удосконалення знань і навичок медичного обслуговування.

2) Будь-яка підтримка, спонсорство, фінансування чи участь комерційної організації у заході не повинні впливати на структуру, зміст заходу та повинні бути анонсовані в програмі.

3) Організаторами заходу визначено та розміщено інформацію у відкритому публічному доступі про:

навчальну мету заходу;

детальну програму заходу;

інформацію про викладачів (спікерів, тренерів) заходу, їх освіту, навички викладання предмету (сертифікат) та публікації в рецензованих виданнях (хоча б один із спікерів конференції/симпозіуму/конгресу обов'язково повинен мати публікацію у виданнях, що індексуються наукометричними базами Web of Science та Scopus).

будь-яку підтримку, спонсорство, фінансування, участь комерційної організації та/або фармацевтичної компанії;

конфлікт інтересів.

4) Онлайн-курси, презентації та роздаткові, навчальні матеріали не містять інформації про комерційний продукт та його рекламу.

5) Після успішного завершення заходу лікарю надається сертифікат з реєстраційним номером (або інше підтвердження участі у заході) із зазначенням найменування організатора, імені та прізвища учасника, дати і місця проведення заходу, його тривалості, форми викладу матеріалу (курс, майстер-клас, тренінг), кількості годин.

6) Організаторами гарантовано зберігання інформації про участь лікарів у заході не менше 5 років та надання її на запит лікаря-учасника і/або атестаційної комісії.

7) Організатори та учасники заходу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, юридичних, медико-правових та етичних норм (авторське право, захист персональних даних тощо).

2. Критерії для віднесення заходів до заходів інформальної освіти:

1) Відповідність одній із основних форм інформальної освіти: участь у фахових нарадах, семінарах, науково-практичних конференціях, симпозіумах, з'їздах, виставках, симуляційних тренінгах, майстер-класах, курсах з оволодіння практичними навичками, стажування в клініках інших країн, дистанційні навчання, у тому числі електронне через фахові інтернет – ресурси.

2) Організатором заходу може бути:

Міністерство охорони здоров'я України, Національна академія медичних наук, Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, заклади вищої освіти, заклади післядипломної освіти, професійні асоціації та спілки, громадські організації, міжнародні організації, їх представництва в Україні, міжнародні

професійні асоціації, українські установи та організації, акредитовані міжнародними асоціаціями в галузі безперервної медичної освіти.

3) Дотримання організаторами заходів положень, визначених у пункті 1 цих Вимог.

3. Критерії включення до реєстру провайдерів та вимоги до заходів безперервного професійного розвитку для зареєстрованих провайдерів затверджуються окремим порядком, визначеним МОЗ України.

4. Контроль за веденням реєстру провайдерів безперервного професійного розвитку, якістю заходів та нарахуванням балів безперервного професійного розвитку здійснює Акредитаційна агенція з питань безперервного професійного розвитку.

**В.о. Генерального директора
Директорату науки, інновацій,
освіти та кадрів**

О.І. Ковальчук

Додаток 1
До Порядку
проведення атестації лікарів
(пункт 3 розділу II)

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТОК

1. Прізвище, ім'я, по батькові _____
2. Рік народження _____
3. Освіта _____
(найменування закладу вищої освіти, факультет,
_____
рік закінчення)
4. Місце роботи _____
5. Займана посада на час атестації _____
_____
6. Кількість балів безперервного професійного розвитку _____
(за період з моменту попередньої атестації)
_____
7. Стаж роботи за спеціальністю _____

Рішення атестаційної комісії:

Атестаційна комісія при _____
(найменування органу охорони здоров'я
_____
або закладу вищої медичної освіти)

вирішила присвоїти (підтвердити) гр. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
_____
(звання лікаря-спеціаліста, назва категорії)

за спеціальністю _____
(назва спеціальності
_____
згідно з Номенклатурою лікарських спеціальностей)

Голова комісії _____
(підпис) (П.І.Б.)

Члени комісії: _____

(підпис)

(П.І.Б.)

_____
(підпис)

_____
(П.І.Б.)

_____
(підпис)

_____
(П.І.Б.)

"__" _____ 20__ року

Додаток 2
до Порядку
проведення атестації лікарів
(пункт 7 розділу II)

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Місце для
фотографії

СЕРТИФІКАТ ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА № _____

М.П.

Видано _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

про те, що він (вона) _____ атестувався(лась)
(дата)

при _____
(найменування закладу вищої медичної освіти)

і наказом по _____
(найменування закладу вищої медичної освіти)

від "___" _____ 20___ року № _____

йому (їй) присвоєно (підтверджено) звання лікаря-спеціаліста за спеціальністю
_____
(назва спеціальності згідно з Номенклатурою лікарських спеціальностей)

Дійсний до "___" _____ 20___ року

Керівник вищого медичного закладу освіти _____
(підпис) (П.І.Б.)

Голова атестаційної комісії _____
(підпис) (П.І.Б.)

М.П.

Додаток 3
до Порядку
проведення атестації лікарів
(пункт 3 розділу II)

**ОСОБИСТЕ ОСВІТНЄ ПОРТФОЛІО З РЕЗУЛЬТАТАМИ
ПРОХОДЖЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ**

за _____ рік

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Місце роботи _____

Займана посада _____

№ п/п	Вид діяльності	Місце проведення	Дата/ Тривалість	Кількість балів

Відомості щодо персональних досягнень

_____

Прізвище, ім'я, по батькові

_____

(підпис)

_____

Керівник закладу охорони здоров'я

_____

(підпис)

М.П.

Додаток 4
до Порядку
проведення атестації лікарів
(пункт 14 розділу III)

ПОСВІДЧЕННЯ № _____

Місце для
фотографії

Видано _____
(прізвище,

ім'я,

М.П.

по батькові)

про те, що _____ 20__ року він (вона) проходив(ла)
атестацію в атестаційній комісії при _____

(найменування органу охорони здоров'я)

і наказом по _____
(найменування органу охорони здоров'я)

від _____ 20__ року № _____ йому (їй) присвоєна
(підтверджена) кваліфікаційна категорія зі спеціальності _____

(назва спеціальності згідно з Номенклатурою лікарських спеціальностей)

(категорія)

Керівник органу охорони здоров'я _____
(підпис) (П.І.Б.)

Голова атестаційної комісії _____
(підпис) (П.І.Б.)

М.П.

Дійсне до "___" _____ 20__ року

Продовжено до "___" _____ 20__ року

Наказом по _____
(найменування органу охорони здоров'я)

від "___" _____ 20__ року № _____

Керівник органу охорони здоров'я _____
(підпис) (П.І.Б.)

Голова атестаційної комісії _____
(підпис) (П.І.Б.)

Критерії нарахування балів безперервного професійного розвитку

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів		Документ, що підтверджує
		в Україні	в інших країнах*	
1. Формальна освіта				
1.1.	Присвоєння кваліфікації “лікар-спеціаліст” відповідної лікарської спеціальності Нарахування балів у рік присвоєння кваліфікації	50	100	Сертифікат/ Диплом
1.2.	Здобуття освітньо-наукового та наукового рівнів вищої освіти галузі знань “Охорона здоров’я (доктор філософії, доктор наук) Нарахування балів у рік захисту дисертації	50	100	Диплом
2. Неформальна освіта				
2.1.	Підвищення кваліфікації на циклах тематичного удосконалення в закладах (на факультетах) післядипломної освіти, в тому числі за змішаною (денною та дистанційною) формою освіти тривалістю: 1 тиждень 2 тижні Підвищення кваліфікації на курсах стажування в закладах (на факультетах) післядипломної освіти	25 50 50		Посвідчення/ Свідоцтво
2.2.	Навчання або медичне стажування в закладі вищої освіти / закладі охорони здоров’я за межами закладу де працює фахівець З кількості балів, отриманих за заходи в Україні, враховуються не більше 25 за рік**.	3 за день	5 за день	Відрядження та копія наказу про зарахування на стажування в Україні. Сертифікат/ диплом ін. країни із програмою стажування
3. Інформальна освіта				
3.1.	Науково-практична конференція, конгрес, симпозіуму:			Сертифікат або диплом

	<ul style="list-style-type: none"> - Участь - Стендова доповідь - Доповідь <p>Одна й та ж доповідь повторно не враховується. Рекламні доповіді не враховуються.</p>	10* 20 30	20 50 70	про участь в конференції. Доповідь підтверджуються програмою події та/або публікацією у матеріалах заходу
3.2.	<p>Професійний розвиток за дистанційною формою навчання з використанням електронних навчальних ресурсів.</p> <p>Для сертифікатів в яких кількість балів не визначена нараховується 1 бал за кожні 2 години.</p> <p>Кількість балів, що враховуються до обов'язкового щорічного мінімуму, не повинна перевищувати 10 балів для україномовних та 20 балів для англомовних**.</p>	10	англомовний відповідно до кількості балів у сертифікаті	Сертифікат
3.3.	<p>Навчання на симуляційних тренінгах або тренінгах з оволодіння практичними навичками, тематичних тренінгах, в тому числі під час науково-практичних конференцій, симпозіумів, з'їздів, конгресів.</p> <p>З кількості балів, отриманих протягом одного заходу, враховуються не більше 40 за рік**.</p>	20*	40	Сертифікат/ диплом
3.4.	Публікація статті або огляду в журналі з імпакт-фактором	20	20 з множенням на імпакт-фактор журналу в іноземних виданнях англійською мовою	Бібліографічна довідка

* заходи, які відбуваються в країнах з високим рівнем доходу (за рейтингом Світового Банку) або акредитовані за кордоном чи в Україні ЕАССМЕ / АССМЕ / UEMS чи сертифіковані ERC/ILCOR/АНА при обрахунку балів отримують множник 2.

** Максимальна кількість балів не обмежена, але до щорічного обов'язкового мінімуму балів БПР враховуються не більше зазначеної кількості балів.

1.2. Номенклатура лікарських спеціальностей

I. Внутрішні хвороби

1. Алергологія
2. Гастроентерологія
3. Гематологія
4. Геріатрія
5. Дерматовенерологія
6. Ендокринологія
7. Загальна практика-сімейна медицина
8. Інфекційні хвороби
9. Кардіологія
10. Медицина невідкладних станів
11. Неврологія
12. Нефрологія
13. Пульмонологія.
14. Ревматологія
15. Терапія
16. Токсикологія
17. Фтизіатрія

II. Хірургія

1. Акушерство і гінекологія
2. Анестезіологія
3. Комбустіологія
4. Нейрохірургія
5. Онкогінекологія
6. Онкологія
7. Онкоотоларингологія
8. Онкохірургія
9. Ортопедія і травматологія
10. Отоларингологія
11. Офтальмологія
12. Проктологія
13. Судинна хірургія
14. Торакальна хірургія
15. Трансплантологія
16. Урологія
17. Хірургія
18. Хірургія серця та магістральних судин

III. Педіатрія:

1. Дитяча алергологія
2. Дитяча анестезіологія
3. Дитяча гастроентерологія
4. Дитяча гематологія
5. Дитяча гінекологія
6. Дитяча дерматовенерологія
7. Дитяча ендокринологія
8. Дитяча імунологія
9. Дитяча кардіоревматологія
10. Дитяча неврологія
11. Дитяча нефрологія
12. Дитяча онкологія
13. Дитяча ортопедія і травматологія
14. Дитяча отоларингологія
15. Дитяча офтальмологія
16. Дитяча патологічна анатомія
17. Дитяча психіатрія
18. Дитяча пульмонологія
19. Дитяча урологія
20. Дитяча фтизіатрія
21. Дитяча хірургія
22. Дитячі інфекційні хвороби
23. Неонатологія
24. Педіатрія
25. Підліткова терапія

IV. Стоматологія:

1. Дитяча стоматологія
2. Ортодонтія
3. Ортопедична стоматологія
4. Стоматологія
5. Терапевтична стоматологія
6. Хірургічна стоматологія

V. Інші:

1. Авіаційна та космічна медицина
2. Бактеріологія
3. Вірусологія
4. Генетика медична
5. Генетика лабораторна
6. Гігієна дітей та підлітків
7. Гігієна праці
8. Гігієна харчування

9. Дезінфекційна справа
10. Дієтологія
11. Ендоскопія
12. Епідеміологія
13. Загальна гігієна
14. Імунологія
15. Клінічна біохімія
16. Клінічна імунологія
17. Клінічна лабораторна діагностика
18. Комунальна гігієна
19. Лабораторна імунологія
20. Лабораторні дослідження факторів навколишнього середовища
21. Лабораторні дослідження фізичних факторів навколишнього середовища
22. Лабораторні дослідження хімічних факторів навколишнього середовища
23. Лікувальна фізкультура
24. Лікувальна фізкультура і спортивна медицина
25. Медична психологія
26. Мікробіологія і вірусологія
27. Наркологія
28. Народна та нетрадиційна медицина
29. Організація і управління охороною здоров'я
30. Паразитологія
31. Патологічна анатомія
32. Променева терапія
33. Професійна патологія
34. Психіатрія
35. Психотерапія
36. Психофізіологія
37. Радіаційна гігієна
38. Радіологія
39. Радіонуклідна діагностика
40. Рентгенологія
41. Рефлексотерапія
42. Санологія
43. Сексопатологія
44. Спортивна медицина
45. Суднова медицина
46. Судово-медична гістологія
47. Судово-медична експертиза
48. Судово-медична імунологія
49. Судово-медична криміналістика

- 50. Судово-медична токсикологія
- 51. Судово-медична цитологія
- 52. Судово-психіатрична експертиза
- 53. Сурдологія
- 54. Трансфузіологія
- 55. Ультразвукова діагностика
- 56. Фізіотерапія
- 57. Фізична та реабілітаційна медицина
- 58. Функціональна діагностика

**В.о. Генерального директора
Директорату науки, інновацій,
освіти та кадрів**

О.І. Ковальчук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
_____ № _____

Зміни

до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України з питань безперервного професійного розвитку лікарів

1. У Положенні про проведення іспитів на передатестаційних циклах, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 травня 1994 року № 73 «Про затвердження Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах», зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 5 липня 1994 року за № 146/355:

1) У розділі 1:

у пункті 1.1, 1.2, 1.5, 1.6, 1.7 та 1.8 слова «лікаря (провізора)-спеціаліста» «лікарі (провізори) — спеціалісти», «лікарі (провізори)» замінити у всіх відмінках словами «провізори-спеціалісти» та «провізори» відповідно;

у пункті 1.4. слова «практичну клінічну підготовку лікарів (провізорів)» замінити словами «практичну підготовку провізорів»;

абзац другий пункту 1.9 викласти у такій редакції:

«Особи, які не набрали необхідної кількості балів з відповідної провізорської кваліфікаційної категорії, проходять комп'ютерний контроль рівня знань на категорію, якій відповідає набрана ними кількість балів з урахуванням пройденого передатестаційного циклу, або на підтвердження сертифіката провізора-спеціаліста, що дає право продовжувати обіймати посаду провізора-спеціаліста з певної провізорської спеціальності.»;

2) У розділі 2:

у підпунктах 2.3.2, 2.3.4, 2.3.5, 2.3.6 пункту 2.3, у пункті 2.5 слова «лікар (провізор)», «лікарів (провізорів)», «лікаря (провізора)» замінити відповідно словом «провізор», «провізорів», «провізора»;

у пункті 2.4 після слова «відповідної» доповнити словом «провізорської»;

підпункт 2.4.1. виключити: у зв'язку з цим підпункти 2.4.2-2.4.4. вважати пунктами 2.4.1 – 2.4.3 відповідно;

у пунктах 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3 слова «лікар (провізор)». «лікарями (провізорами) замінити відповідно словом «провізор», «провізорами»;

3) У розділі 3:

у пунктах 3.2, 3.3, 3.4 слова «лікарям (провізорам)», «лікарі (провізори)», «лікарів (провізорів)» замінити відповідно у всіх відмінках словом «провізорам», «провізори», «провізорів»;

4) У додатку 1:

у назві слова «лікарів (провізорів)» замінити словами «провізорів»;

у позиції 14 слова «нових методів діагностики, лікування,» виключити;

у позиції 17 слова ««Заслужений лікар України»» виключити;

у позиції 18 слова «Відомчою заохочувальною відзнакою Міністерства охорони здоров'я України - нагрудним знаком «Хрест Пантелеймона Цілителя»» виключити;

у абзаці «Критерії відповідності Шкали значень певній лікарській (провізорській) категорії» слова «лікарській (провізорській)» замінити словом «провізорській»;

5) У додатку 2:

преамбулу Протоколу викласти у такій редакції:

«засідання екзаменаційної комісії Протокол № _____

(назва закладу, в якому проводиться іспит)

від " ____ " _____ 20__ р. про складання заключного іспиту

на передатестаційному циклі з спеціальності _____»;

у графі 2 таблиці слова «лікаря (провізора)» замінити словом «провізора».

2. У Положенні про післядипломне навчання лікарів (провізорів), затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 липня 1993 року № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної

підготовки лікарів (провізорів)», зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 27 серпня 1993 року за № 113:

1) У розділі 1:

у пункті 1.6 після слів «клінічній ординатурі» доповнити словами та знаками «, лікарській резидентурі»;

пункт 1.8 виключити, у зв'язку з цим пункти 1.9-1.12 вважати відповідно пунктами 1.8-1.11.

2) У розділі 2:

підпункт 2.1.1. пункту 2.1 викласти у такій редакції:

«2.1.1. Спеціалізація - набуття лікарем або провізором спеціальності, передбаченої Номенклатурою лікарських спеціальностей, затвердженою _____ 2018 року №____, та Номенклатурою провізорських спеціальностей, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 грудня 2006 року № 818, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 26 грудня 2006 року за № 1366/13240, відповідно.»;

абзац другий підпункту 2.1.2. пункту 2.1. викласти в такій редакції:

«Порядок підготовки фахівців в інтернатурі визначається Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) випускників медичних і фармацевтичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації медичних факультетів університетів, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 вересня 1996 року № 291, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 грудня 1996 року за № 696/1721.»;

абзац другий підпункту 2.1.5 пункту 2.1. викласти в такій редакції:

«Атестація проводиться в комісіях, що створюються в інститутах (факультетах) удосконалення лікарів (провізорів), які здійснюють підготовку та перепідготовку лікарських і фармацевтичних кадрів згідно з Порядком атестації лікарів, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від _____ 2018 року №____, зареєстрованому в Міністерстві Юстиції та Положенням про порядок проведення атестації провізорів, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 грудня 2006 року № 818, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 грудня 2006 року за № 1366/13240 . Лікар (провізор) - спеціаліст одержує сертифікат встановленого зразка на самостійну роботу за фахом.»;

підпункт 2.2.4 пункту 2.2. викласти в такій редакції:

«2.2.4. На тематичне удосконалення лікарі (провізори) направляються при необхідності, а провізори також в період між проходженням передатестаційних циклів.»;

підпункт 2.2.5 пункту 2.2. викласти в такій редакції:

«2.2.5. Передатестаційні цикли для провізорів проводяться в інститутах (факультетах) удосконалення лікарів (провізорів) згідно з Положенням про порядок проведення атестації провізорів, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 грудня 2006 року № 818, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26 грудня 2006 року за № 1366/13240.»;

3) У розділі 3:

у пункті 3.1 слова «та передатестаційні цикли» замінити словами «, передатестаційні цикли для провізорів»;

4) У розділі 4;

у підпункті 4.3.2. пункту 4.3 після слів «передатестаційних циклах» доповнити словами «для провізорів»;

у підпунктах 4.3.3, 4.3.4., 4.5.1. слова «Головне управління учбових закладів, кадрів і науки Міністерства охорони здоров'я України» замінити словами «Міністерство охорони здоров'я України»;

5) У розділі 5 пункті 5.5. викласти в такій редакції:

«5.5. Матеріальне забезпечення слухачів циклів підвищення кваліфікації здійснюється відповідно до законодавства.».

3. У наказі про затвердження стандартів надання адміністративних послуг Міністерством охорони здоров'я України затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 грудня 2011 року № 986 «Про затвердження стандартів надання адміністративних послуг Міністерством охорони здоров'я України», зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 16 березня 2012 року за № 404/20717:

1) У розділі III:

в абзаці 6 «свідоцтво закладу освіти або факультету удосконалення лікарів про складання іспиту після закінчення передатестаційного циклу;» замінити словами «особисте освітнє портфоліо з результатами проходження безперервного професійного розвитку»;

абзац 8 та 9 виключити: у зв'язку з цим абзац 10 вважати абзацом 8.

3.2. У розділі IV:

абзац 2 пункту 4.2. виключити: у зв'язку з цим абзаци 3 і 4 відповідно вважати абзацами 2 і 3;

у абзаці 3 пункту 4.2. слова «рецензії на звіт та співбесіда зі спеціалістом» замінити словами «особистого освітнього портфоліо з результатами проходження безперервного професійного розвитку».

**В.о. Генерального директора
Директорату науки, інновацій,
освіти та кадрів**

О.І. Ковальчук